

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ, ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

***БОГДАНОВ В.С., СТУДЕНТ МАГІСТРАТУРИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Конкурентоспроможність виступає рушійною силою розвитку суспільства, є важливим інструментом економії ресурсів, підвищення якості товарів та рівня життя населення. Підвищення конкурентоспроможності продукції, галузей та підприємств відіграє надзвичайно важливу роль в умовах ринкової економіки і конкуренції. Для досягнення успіху в умовах ринкової економіки підприємству необхідно ретельно спланувати ефективний розвиток та накопичувати необхідну інформацію про власні можливості та перспективи. В даний час проблема підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва має значну актуальність. Це пояснюється посиленням інтенсивності розвитку усіх процесів економічного середовища, зміни факторів впливу навколишнього середовища в результаті зростання глобалізаційних процесів, підвищення ризику зовнішньоекономічної діяльності.

Стратегія успішного розвитку національних економічних систем країн лідерів останніми роками тісно пов'язана з лідерством у дослідженнях і розробках, появою нових знань, розвитком високотехнологічного виробництва і створенням масових інноваційних продуктів [1].

Найчастіше поняття «конкурентоспроможність» розглядають як процес або комплекс заходів. Враховуючи, що «комплекс заходів» є різностороннім та складнішим за «процес», варто використовувати саме поняття «комплекс заходів». Підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору не доцільно розглядати як окрему дію або процес так, як для функціонування потрібно постійно підвищувати конкурентне становище галузі з відповідною стратегією приймання рішень із застосуванням всіх можливих дій, процесів та заходів по підвищенню конкурентоспроможності.

Аналізу конкурентоспроможності сільського господарства має низку особливостей, які не дозволяють застосувати методи оцінки, які

* Науковий керівник – Антощенко В.В., к.е.н., доцент

використовуються для економіки країни або інших галузей. До числа таких особливостей слід віднести: невисоку рентабельність аграрного сектора; тривалість відтворювального циклу і тривалий період окупності вкладених коштів; невисокий рівень формованої валової доданої вартості; високий ступінь непередбачуваності результату господарської діяльності, що обумовлено залежністю від змін ґрунтово-кліматичних умов; екологічний фактор.

Підвищення конкурентоспроможності є процесом змін, здійснення якого вимагає стратегічного підходу, оскільки зміни торкаються всіх основних організаційних складових, включаючи структуру кадрів, кваліфікацію, технологію, устаткування, продукцію, ринки збуту. Це викликає необхідність розробки стратегії підвищення конкурентоспроможності [2, с. 7].

Наразі в аграрному секторі України зайнято 17,7 % економічно активного населення, які виробляють більш ніж 10 % загального обсягу ВВП країни [3; 4]. Економіка України протягом першого десятиліття пострадянської незалежності (з 1991 по 1999 рік), в період переходу від планової до ринкової економіки скоротилася більш ніж на 55 %. Але і наразі, аграрний сектор відіграє в забезпеченні загальної конкурентоспроможності країни величезну роль, і Україна є в першу чергу аграрною країною, з розвиненою промисловістю.

Позитивний вплив на конкурентоспроможність сільського господарства має стабільне зростання попиту на його продукцію незалежно від стану економіки [5, с. 362].

Протягом перехідного періоду, українське сільське господарство зазнало значних деструктивних змін. Інвестицій в сільськогосподарське виробництво скоротились з 21,3 % в 1990 році до 3,6 % у 2000 році. Аграрний сектор радянської України функціонував в умовах преференційного режиму централізованого планування. Тому падіння інвестицій відчутно вплинуло на зниження обсягів виробництва, а відновлення інвестиційного клімату відбувалось дуже складно та повільно. У 2018 році капітальні інвестиції в сільське господарство становили 12,5 % від загального обсягу інвестицій в національну економіку України. Необхідне залучення іноземних і вітчизняних інвестицій в аграрний сектор. Для цього доцільно вжити заходів щодо вдосконалення відповідного законодавства для створення вигідних умов інвесторам. Створення зазначених умов сприятиме формування сприятливого інвестиційного клімату.

Аналіз різних підходів до визначення поняття конкурентоспроможності дозволяє зробити висновок про те, що це –

багатопланова категорія, яка розглядається не тільки на рівні товару або підприємства, але також в рамках галузі або країни. У зв'язку з цим єдиного підходу до визначення даної категорії не існує. Конкуренентоспроможність формується під впливом багатьох факторів, які можуть в різній мірі відрізнятися один від одного в залежності від того, що є об'єктом оцінки (товар, підприємство, галузь чи країна).

Література.

1. Стратегія інноваційного розвитку України на період до 2030 року. Проект розпорядження КМУ від 22.10.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennja/2018/10/22/innovatsiyogo-rozvitku-ukraini.pdf>.

2. Коваленко О.В. Розробка заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах / О.В. Коваленко, Д.М. Мисенко. – 2014 – С. 5-11.

3. Competitiveness Report 2018. Professor Klaus Schwab, World Economic Forum. Insight Report. Switzerland. 657 p. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2018/> (date of treatment 15.02.2019).

4. Офіційний веб-сайт Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

5. Стахів О.А. Фактори конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства / О.А. Стахів, Т.Л. Адамчук // Економіка і суспільство – 2017. – № 12. – С. 360-364.

СТРАТЕГІЧНІ ЗМІНИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

***ВЛАСЕНКО Т.А., К.Е.Н., СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Особлива роль сільськогосподарського машинобудування в агропромисловому комплексі обумовлена значним впливом використання сучасної інноваційної техніки в діяльності підприємств агробізнесу для підвищення рівня продуктивності їх праці та забезпечення належної якості продукції. Даний ринок представлений як продукцію для рослинництва, так і для тваринництва. За статистичними даними за 2017 рік лівова частка даного ринку у грошовому виразі (92,23) була придбана сільськогосподарськими